

Maria Barbasiewicz

Wystawa "Przywrócone piękno : tajemnice warsztatu konserwatora", Kozłówka, maj-październik 2001 r.

Ochrona Zabytków 54/2 (213), 225-226

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WYSTAWA „PRZYWRÓCONE PIĘKNO. TAJEMNICE WARSZTATU KONSERWATORA”, KOZŁÓWKA MAJ–PAŹDZIERNIK 2001 R.

Wystawę otwarto 25 maja br. w budynku Teatralni Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. Ekspozycję zorganizowało Muzeum we współpracy z Wydziałem Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Zgodnie z intencjami organizatorów wystawa ma popularyzować problematykę konserwatorską. Zaprezentowano kilka-

ni Konserwacji Malarstwa Sztalugowego warszawskiej ASP.

Eksponaty pochodzą z magazynowych zbiorów Muzeum w Kozłówce. W latach 1954–1977 znajdowała się tu Centralna Składnica Muzealna Ministerstwa Kultury i Sztuki, do której zwieziono wiele zabytkowych przedmiotów, obrazów, rzeźb, m.in. z Ziem Zachodnich i Północnych. Trafiło tu

także kilka obiektów przekazanych przez inne muzea, które nie doceniły ich wartości — dopiero po czasie okazało się jak bardzo są cenne. W ten sposób w Kozłówce powstał przypadkowy zbiór muzealnych obiektów, najczęściej o nie ustalonej proveniencji, zniszczonych w różnym stopniu. Dzięki współpracy muzealników i konserwatorów udało się liczne

Uroczystość otwarcia wystawy: dyrektor Muzeum Zamoyskich w Kozłówce Krzysztof Kornacki, dziekan Wydziału Konserwacji ASP w Warszawie Andrzej Łojczyk, komisarze wystawy — prof. dr Joanna Szpor i mgr Anna Fic-Lazor. Fot. M. Barbasiewicz

dziesiąt obrazów, ceramikę, rzeźby — obiekty po pracach konserwatorskich. Stosowne komentarze i wyjaśnienia dotyczące eksponatów znalazły się na planszach. Dzięki nim można się dowiedzieć w jakim stanie były obiekty przed konserwacją, jakie prace konserwatorskie przeprowadzono, jakie poczyniono ustalenia z zakresu historii sztuki czy techniki wykonania. Znakomite opracowanie merytoryczne wystawy zawdzięcza prof. dr Joannie Szpor kierownikowi Pracow-

a

b

Prezentacja osiągnięć Pracowni Konserwacji Malarstwa Sztalugowego: a — „Alegoria Powonienia”; b — „Św. Augustyn”. Fot. R. Stasiuk

z owych zabytków uratować. W Muzeum od 1987 r. istnieje pracownia konserwatorska zajmująca się jednak głównie pracami zabezpieczającymi w wielkim zabytkowym zespole, dlatego niektóre obiekty wymagające konserwacji przekazano na Wydział Konserwacji i Restauracji ASP w Warszawie. Część prac konserwatorskich, głównie przy gipsach socrealizmu wykonali studenci w ramach praktyk wakacyjnych. Obrazy natomiast przewieziono na warszawski Wydział, gdzie konserwowali je studenci i dyplomanci Pracowni Konserwacji Malarstwa Sztalugowego pod kierunkiem prof. dr Joanny Szpor i asystentki mgr Anny Doroty Potockiej. Obiekty wróciły do Kozłówki nie tylko odrestaurowane, lecz również wzbogacone o dokumentację i opracowania naukowe.

Organizatorzy wystawy zadbali by pokazać interdyscyplinarne umiejętności konserwatorów zabytków — ich wiedzę z zakresu historii sztuki i fizyko-chemiczną oraz znajomość technik twórców różnych epok itp.

Fragment ekspozycji — konserwacja rzeźby i ceramiki. Fot. M. Barbasiewicz

Wielkim walorem wystawy jest umiejętne zaprezentowanie zwiedzającym odkryć dokonanych w czasie konserwacji. Możemy wyobrazić sobie emocje jakie towarzyszyć musiały konserwatorom, gdy np. pod płótnem wzmocniającym rewers obrazu *Św. Augustyna* znaleziono XVIII-wieczny wizerunek *Św. Katarzyny Aleksan-*

dryjskiej wzorowany na portretach królowej Marii Ludwiki, albo gdy udało się związać dzieło z konkretnym warsztatem artystycznym: *Alegorię Powonienia* — z kręgiem pracowni Tintoretta, czy *Nawrócenie św. Pawła* z Michaellem Willmannem. (Ustalenia dokonane w trakcie prac konserwatorskich przy domniemanym dziele Willmanna prezentujemy w niniejszej „Ochronie Zabytków” na s. 157–169, inne ciekawe odkrycia Redakcja ma nadzieje przedstawić czytelnikom w najbliższych numerach).

Uroczystość otwarcia wystawy w Kozłówce uświetnił swoją obecnością Wojewoda Lubelski Waldemar Dudziak oraz liczne grono zaproszonych gości. Listy gratulacyjne na ręce dyrektora Muzeum Krzysztofa Kornackiego przesłali: prezydent Aleksander Kwaśniewski oraz premier prof. Jerzy Buzek. Wystawie towarzyszy katalog z tekstami dyr. Krzysztofa Kornackiego oraz pracowników naukowych ASP w Warszawie: Joanny Szpor, Jakuba Pokory i Wiesława Procyka.

Maria Barbasiewicz